

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

PROGRAM RADA I PLAN DONOŠENJA

CRNOGORSKIH STANDARDA ZA 2018. GODINU

Sadržaj:

<i>Pravni osnov za izradu dokumenta</i>	<i>3</i>
<i>1. Značaj i ciljevi standardizacije</i>	<i>4</i>
<i>2. Program rada i plan donošenja crnogorskih standarda za 2018. godinu</i>	<i>4</i>
<i>2.1. Uopšteno</i>	<i>4</i>
<i>2.2. Program rada</i>	<i>5</i>
<i>2.2.1. Poslovi standardizacije i prodaje standarda</i>	<i>5</i>
<i>2.2.2. Informacioni sistem i pružanje informacija</i>	<i>5</i>
<i>2.2.3. Razvoj ljudskih resursa</i>	<i>6</i>
<i>2.2.4. Međunarodna saradnja</i>	<i>6</i>
<i>2.2.5. Poslovi podrške državnoj upravi</i>	<i>6</i>
<i>2.2.6. Saradnja sa drugim institucijama</i>	<i>7</i>
<i>2.2.7. Projekti tehničke pomoći</i>	<i>7</i>
<i>2.3. Plan donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata</i>	<i>7</i>

PRAVNI OSNOV ZA IZRADU DOKUMENTA

Pravni osnov za donošenje Programa rada i plana donošenja crnogorskih standarda za 2018. godinu sadržan je u odredbi člana 6 stav 1 tačka 9 Zakona o standardizaciji (Službeni list CG, broj 13/2008).

Godišnji Program rada i plan donošenja crnogorskih standarda usvaja Skupština Instituta uz saglasnost Osnivača u skladu sa članom 9 stav 1 tačka 4 Odluke o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore (Službeni list RCG, broj 21/2007).

Upravni odbor u okviru svoje nadležnosti predlaže Skupštini na usvajanje Program rada i plan donošenja crnogorskih standarda i daje na saglasnost Skupštini predlog Ugovora o izvođenju na osnovu člana 13 stav 1 tačka 2 Odluke o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore (Službeni list RCG, broj 21/2007).

Institut za standardizaciju Crne Gore u okviru svoje djelatnosti realizuje Ugovor koji se zaključuje između Vlade Crne Gore (Osnivača) i Instituta za svaku poslovnu godinu (Ugovor o izvođenju), a kojim se uređuju prava i obaveze Osnivača i Instituta u vezi sa brojem standarda i srodnih dokumenata, kao i finansijskim sredstvima za tu godinu a koja se od strane Osnivača obezbjeđuju za rad Instituta shodno članu 4 stav 1 tačka 19 Odluke o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore (Službeni list RCG, broj 21/2007). Skupština Instituta daje saglasnost na predlog Ugovora o izvođenju.

Članom 18 Odluke o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore (Službeni list RCG, broj 21/2007) predviđeno je da se iz Budžeta RCG Institutu obezbjeđuju sredstva neophodna za:

- sprovođenje Ugovora o izvođenju;
- plaćanje članarine po osnovu članstva u evropskim (CEN, CENELEC) i međunarodnim organizacijama za standardizaciju (ISO, IEC);
- sprovođenje međunarodne saradnje u ime Crne Gore u oblasti standardizacije, kao što je predstavljanje u međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju.

1. ZNAČAJ I CILJEVI STANDARDIZACIJE

Potreba kontinuiranog razvoja sistema standardizacije u Crnoj Gori definisana je sljedećim dokumentima i odlukama, a koje su od suštinskog značaja za tekuće integracione procese:

- Sporazum o tehničkim preprekama u trgovini Svjetske trgovinske organizacije (STO), koji u Aneksu 3 sadrži Kodeks dobre prakse za izradu, donošenje i primjenu standarda;
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji (SSP), koji se članom 77. odnosi na obavezu jačanja sistema standardizacije u Crnoj Gori;
- Sporazum CEFTA (Centralnoevropski Sporazum o slobodnoj trgovini), koji se članom 13. odnosi na obavezu jačanja sistema standardizacije u Crnoj Gori,
- Kriterijumi evropskih organizacija za standardizaciju koje mora ispuniti nacionalno tijelo za standardizaciju da bi steklo status punopravnog članstva u tim organizacijama (6+3 kriterijuma CEN/CENELEC za punopravno članstvo);
- Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;
- Strategija Crne Gore za primjenu pravne tekovine Evropske unije u oblasti slobode kretanja robe 2014-2018. godine i
- Strategija razvoja standardizacije u Crnoj Gori.

U cilju ispunjenja obaveza koje je Crna Gora preuzela gore navedenim dokumentima, te radi što brže integracije u međunarodne i evropske tokove, Institut za standardizaciju Crne Gore, kao nacionalno tijelo za standardizaciju, ima obavezu i zadatak da osmisli, organizuje i izvrši što bržu harmonizaciju crnogorskih standarda i srodnih dokumenata sa međunarodnim i evropskim standardima i srodnim dokumentima, poštujući evropska i međunarodna normativna akta, uključujući Regulativu EU 1025/2012.

Institut za standardizaciju Crne Gore teži da ispuni zahtjeve za punopravno članstvo u međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju (ISO, IEC, CEN, CENELEC) i aktivno učestvuje u njihovom radu. Institut, takođe, podstiče saradnju svih zainteresovanih strana i vodeći se principom konsenzusa doprinosi pripremi i donošenju standarda i srodnih dokumenata na nacionalnom, evropskom i međunarodnom nivou, pri čemu u svom radu primjenjuje načela dobrovoljne standardizacije i ostala načela propisana Kodeksom dobre prakse za izradu, donošenje i primjenu standarda iz Sporazuma o tehničkim preprekama trgovini STO. Shodno tome, definisani su opšti ciljevi prema:

1. nacionalnoj politici,
2. zahtjevima za članstvo u međunarodnim i evropskim organizacijama,
3. zainteresovanim stranama i
4. potrebama razvoja unutrašnje organizacije Instituta.

2. PROGRAM RADA I PLAN DONOŠENJA CRNOGORSKIH STANDARDA ZA 2018. GODINU

2.1 Uopšteno

Institut za standardizaciju Crne Gore planirao je donošenje 2.200 crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, poštujući zahtjeve i preporuke međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju.

Kroz rad stručnih tijela Instituta na pripremi i donošenju crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, tokom 2018. godine nastaviće se saradnja sa organima državne uprave, privrednim, vanprivrednim, naučno-istraživačkim i strukovnim organizacijama, kao i drugim zainteresovanim stranama.

Tokom 2018. godine Institut će nastaviti sa pružanjem podrške Vladi Crne Gore i organima državne uprave na poslovima usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, a u vezi sa problematikom standardizacije i standarda.

Institut će održavati postojeći status članstva u međunarodnim (ISO, IEC) i evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN, CENELEC). To se odnosi kako na obaveze koje proističu iz članstva u pomenutim organizacijama (plaćanje članarine), tako i na učešće predstavnika Instituta u radu međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju. Tokom sljedeće godine Institut planira da aplicira za punopravno članstvo u CEN/CENELEC.

Tokom 2018. godine Institut će nastaviti da ažurno informiše zainteresovanu javnost o pitanjima vezanim za standardizaciju i standarde.

2.2 Program rada

Programom rada Instituta za 2018. godinu načelno se utvrđuju poslovi i aktivnosti čija se realizacija planira za 2018. godinu. U cilju njihovog lakšeg definisanja, praćenja i kasnije analize ostvarenih rezultata, aktivnosti su grupisane u nekoliko cjelina.

2.2.1 Poslovi standardizacije i prodaje standarda

Stručna tijela Instituta (tehnički komiteti) prate rad i učestvuju u radu stručnih tijela međunarodnih i/ili evropskih organizacija za standardizaciju. Budući da kroz rad ovih tijela zainteresovane strane ostvaruju konsenzus u vezi standardizacije na utvrđenom području rada, Institut će pružiti podršku kako bi se obezbijedio kontinuitet rada postojećih stručnih tijela.

Trend prodaje crnogorskih standarda i srodnih dokumenata ukazuje da se tokom 2018. godine može očekivati prodaja više stotina standarda.

2.2.2 Informacioni sistem i pružanje informacija

Radi javnosti rada Instituta i pružanja informacija korisnicima, Institut će održavati i ažurirati baze podataka. Putem internet portala Instituta (www.isme.me), a po potrebi i na drugi pogodan način, javnost će biti informisana o crnogorskim standardima i srodnim dokumentima i standardizaciji uopšte. Shodno Zakonu o standardizaciji, informacije o donesenim i povučenim crnogorskim standardima i srodnim dokumentima tokom 2018. godine, biće objavljivane u Službenom listu Crne Gore.

Jedan od kriterijuma za ostvarivanje punopravnog članstva u evropskim organizacijama za standardizaciju CEN/CENELEC je i postojanje naprednog informacionog sistema (IS) koji može obezbijediti adekvatnu komunikaciju sa IS pomenutih organizacija. Shodno raspoloživim sredstvima Institut će nastojati da nadogradi i unaprijedi postojeći IS Instituta.

2.2.3 Razvoj ljudskih resursa

U skladu sa dosadašnjom praksom, očekuje se da će tokom 2018. godine zaposleni u Institutu prisustvovati određenom broju kratkoročnih seminara i obuka za predstavnike nacionalnih organizacija za standardizaciju, a koji će biti organizovani i finansirani od strane međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju. Potencijalne obuke mogle bi se odnositi na:

- Učešće nacionalnih tehničkih komiteta u radu međunarodnih i evropskih stručnih tijela (formiranje nacionalnog stava i procedure glasanja);
- Upravljanje rizikom;
- Bezbjednost hrane (obuke u skladu sa politikom *Codex Alimentarius*);
- Građevinski proizvodi i eurokodovi (obuke vezane za izradu nacionalnih aneksa);
- Energetska efikasnost, održivi razvoj i sl.

Kroz Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem planirana je stručna obuka tri lica.

2.2.4 Međunarodna saradnja

Tokom 2018. godine Institut će nastaviti saradnju sa međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju, kao i saradnju sa nacionalnim institucijama za standardizaciju drugih država (na osnovu potpisanih sporazuma o poslovno-tehničkoj saradnji). Jedan od prioriteta je ažurno plaćanje članarina koje proističu iz članstva u ISO, IEC, CEN, CENELEC.

Institut će nastaviti ugovornu saradnju sa nacionalnim tijelima za standardizaciju iz Velike Britanije, Njemačke, Francuske i Amerike. To će našim korisnicima i ubuduće pružati mogućnost da preko Instituta ostvare uvid u tekst britanskih, njemačkih, francuskih i/ili američkih standarda, odnosno da nabave navedena dokumenta.

Institut će nastaviti sa poslovima koji se odnose na obaveze kontaktne tačke za Codex Alimentarius.

2.2.5 Poslovi podrške državnoj upravi

Institut će organima državne uprave kontinuirano pružati potrebne informacije u vezi sa standardima i standardizacijom, te nastaviti sa donošenjem, objavljivanjem i distribucijom crnogorskih standarda i srodnih dokumenata potrebnih za izradu i implementaciju tehničkog zakonodavstva. Po potrebi, pripremaće se i popisi (spiskovi) crnogorskih standarda koji prate tehničke propise radi njihovog objavljivanja u Službenom listu Crne Gore od strane nadležnih državnih organa.

Shodno mogućnostima, predstavnici Instituta učestvovali u radu radnih grupa koje obrazuju organi državne uprave, a čiji rad se odnosi na oblast standardizacije. Takođe, predstavnici Instituta će učestvovati u prezentaciji postojećeg stanja i ostvarenog napretka u oblasti standardizacije na sastancima vezanim za proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Institut ostaje otvoren za sugestije i predloge koji se odnose na standarde potrebne kao podrška u postupku donošenja propisa, kako bi se ti standardi uključili u Program rada i plan donošenja crnogorskih standarda za 2019. godinu.

2.2.6 Saradnja sa drugim institucijama

Potrebno je intenzivirati saradnju Instituta sa privrednim i vanprivrednim subjektima, naučno-istraživačkim institucijama, granskim, strukovnim i udruženjima potrošača i drugim organizacijama zainteresovanim za pitanja standardizacije i standarda. Jedan od oblika saradnje je uključivanje ovih organizacija u članstvo Instituta, kao i njihovih predstavnika u rad stručnih tijela Instituta. Posebno je značajno ostvariti saradnju na projektima edukacije i podizanja nivoa znanja zainteresovanih strana o značaju i ulozi standardizacije i standarda kao i na informisanju o načinu, mogućnostima i benefitima koji proizilaze iz njihovog uključivanja u članstvo i rad Instituta.

U skladu sa Ugovorom o saradnji, koji je u novembru 2008. godine Institut potpisao sa Akreditacionim tijelom Crne Gore, Zavodom za metrologiju Crne Gore, Privrednom komorom Crne Gore i Centrom za kvalitet, težiće se intenziviranju saradnje ovih institucija u organizovanju i izvođenju specijalističkih obuka, seminara, tribina kao i organizovanja zajedničke izdavačke djelatnost iz oblasti infrastrukture kvaliteta.

2.2.7 Projekti tehničke pomoći

Slijedeći dosadašnju praksu, tokom 2018. godine očekuje se izvođenje određenog broja kratkoročnih obuka i radionica za predstavnike nacionalnih organizacija za standardizaciju, a koje će organizovati međunarodne i evropske organizacije za standardizaciju. U skladu sa potrebama i mogućnostima, predstavnici Instituta će uzeti učešće u ovim dešavanjima. Paralelno sa tim, Institut će učestvovati u planiranju i izvođenju drugih projekata tehničke pomoći namijenjenih daljem jačanju administrativnih kapaciteta Instituta i infrastrukture standardizacije u Crnoj Gori.

2.3 Plan donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata

Priprema, donošenje i razvoj crnogorskih standarda i srodnih dokumenata predstavlja jednu od osnovnih djelatnosti Instituta za standardizaciju Crne Gore. Crnogorski standardi i srodni dokumenti donose se u skladu sa procedurom i pravilima definisanim internim pravilima standardizacije, a koja su usaglašena sa preporukama i zahtjevima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju.

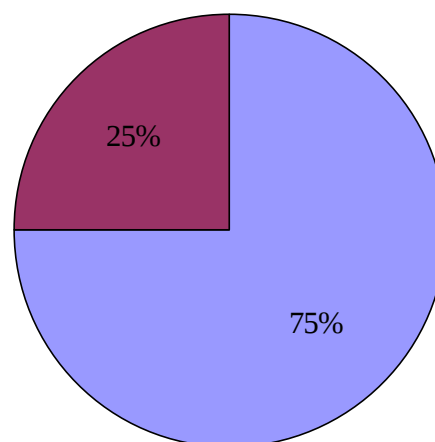
Uzimajući u obzir raspoložive kapacitete, kao i planirana rad Instituta, tokom 2018. godine Institut može donijeti 2.200 crnogorskih standarda i srodnih dokumenata. Od standarda pripada opštoj standardizaciji, dok je 550 iz oblasti elektrotehnike (uključujući oblasti telekomunikacija i informacionih tehnologija). Ovo se donošenje nacionalnih dokumenata koji će biti identični sa odgovarajućim evropskim i međunarodnim standardima i dokumentima, a u skladu sa prioritetima crnogorske društva (uključujući potrebe i zahtjeve zainteresovanih korisnika).

Pri utvrđivanju plana donošenja standarda po pojedinim oblastima standardizacije prioritet je dat harmonizovanim evropskim standardima, tj. standardima koji prate direktive „novog pristupa“ i regulative EU.

Planirano je donošenje standarda i srodnih dokumenata po pojedinim užim oblastima standardizacije, a oblasti su definisane u skladu sa podjelom koje utvrđuju evropske organizacije za standardizaciju CEN/CENELEC. Riječ je o sljedećim oblastima:

1. Metalni materijali,
2. Nemetalni materijali,
3. Hemija, hemijska tehnologija i prehrambeni proizvodi,

■ Opšta standardizacija
■ Elektrotehnika, telekomunikacije i IT

sredstva za najviše oko toga, 1.650 standarda odnosi na srodnim privrede i strana i

oblastima

4. Građevinarstvo,
5. Mašinstvo,
6. Saobraćaj, sredstva i uređaji za skladištenje i transport,
7. Zdravlje, zaštita okoline i medicinska oprema,
8. Proizvodi za domaćinstvo i razonodu,
9. Opšti standardi i usluge,
10. Elektronika,
11. Telekomunikacije i IT,
12. Elektroenergetika.

Konačnu strukturu standarda i srodnih dokumenata po užim oblastima standardizacije, kao i metod njihovog donošenja odrediće stručna tijela Instituta (tehnički komiteti) na osnovu prioriteta i zahtjeva zainteresovanih strana koji su uključeni u njihov rad.

Tokom 2018. godine planiran je i rad na razvoju i donošenju preostalog dijela eurokodova sa odgovarajućim nacionalnim aneksima.

Plan i program rada Instituta za 2018. godinu predviđa i aktivnosti revizije ranije donešenih standarda i srodnih dokumenata. To podrazumijeva da će se uporedo sa radom u vezi standarda predviđenih za donošenje za pojedine godine, u budućem periodu vršiti i revizija već donešenih standarda, kako je prikazano sljedećom tabelom.

Tabela 1 – Revizija crnogorskih standarda za period 2018-2020. godine

Godina	Broj MEST za reviziju
2018.	2.012
2019.	2.087
2020.	2.035

Na osnovu člana 4 stav 1 tačka 19 Odluke o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore ("Sl.list RCG", broj 21/07), a u vezi sa članom 20 Zakona o Budžetu Crne Gore za 2018.godinu ("Sl.list CG", broj 90/2017) i Akcionim planom za usvajanje Eurokodova koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od 23.01.2014. godine,

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Osnivač), koju zastupa Dragica Sekulić, ministarka ekonomije

i

Institut za standardizaciju Crne Gore (u daljem tekstu: Institut), koga zastupa Perica Turković, direktor Instituta, dana _____ 2018. godine zaključuju:

UGOVOR O IZVOĐENJU

Član 1

Ovim ugovorom se uređuju prava i obaveze Instituta u vezi sa donošenjem standarda i srodnih dokumenata, usvajanjem eurokodova i izradom i usvajanjem nacionalnih aneksa za pojedine djelove eurokodova, na osnovu sredstava obezbijeđenih članom 20 Zakona o budžetu za 2018. godinu.

Član 2

Institut se obavezuje da u 2018. godini izvrši sljedeće obaveze:

- 1) proglasi i donese 2.200 (dvije hiljade i dvjesto) crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, u skladu sa Programom rada i planom donošenja crnogorskih standarda za 2018. godinu;
- 2) usvoji 15 (petnaest) djelova eurokodova na crnogorskom jeziku, izradi i usvoji nacionalne anekse za pojedine djelove eurokodova, i to za:

Red.br.	Eurokod br.		Iznos (€)
1	EN 1996-1-2	Eurokod 6 - Projektovanje zidanih konstrukcija - Dio 1-2: Opšta pravila - Projektovanje konstrukcija na dejstvo požara	16,128.00 €
2	EN 1997-2	Eurokod 7: Geotehničko projektovanje - Dio 2: Istraživanje i ispitivanje tla	32,816.00 €
3	EN 1998-2	Eurokod 8: Projektovanje seizmički otpornih konstrukcija - Dio 2: Mostovi	33,600.00 €
4	EN 1991-2	Eurokod 1: Dejstva na konstrukcije - Dio 2: Saobraćajno opterećenje na mostovima	52,752.00 €

5	EN 1992-2	Eurokod 2: Projektovanje betonskih konstrukcija - Betonski mostovi - Pravila projektovanja i izrada detalja	25,760.00 €
6	EN 1996-2	Eurokod 6 - Projektovanje zidanih konstrukcija - Dio 2: Razmatranja tokom projektovanja, izbor materijala i izvođenje zidanih konstrukcija	7,168.00 €
7	EN 1993-1-1	Eurokod 3: Projektovanje čeličnih konstrukcija - Dio 1-1: Opšta pravila i pravila za zgrade	22,288.00 €
8	EN 1993-1-8	Eurokod 3: Projektovanje čeličnih konstrukcija - Dio 1-8: Projektovanje veza	24,080.00 €
9	EN 1993-1-9	Eurokod 3: Projektovanje čeličnih konstrukcija - Dio 1-9: Zamor	8,848.00 €
10	EN 1993-1-10	Eurokod 3: Projektovanje čeličnih konstrukcija - Dio 1-10: Žilavost materijala i karakteristike debljine podešavanja	3,248.00 €
11	EN 1995-1-1	Eurokod 5 - Projektovanje drvenih konstrukcija - Dio 1-1: Opšta pravila i pravila za zgrade	25,872.00 €
12	EN 1993-1-2	Eurokod 3: Projektovanje čeličnih konstrukcija - Dio 1-2: Opšta pravila - Projektovanje konstrukcija na dejstvo požara	14,336.00 €
13	EN 1993-2	Eurokod 3 - Projektovanje čeličnih konstrukcija - Dio 2: Čelični mostovi	33,376.00 €
14	EN 1994-1-1	Eurokod 4: Projektovanje spregnutih konstrukcija od čelika i betona - Dio 1-1: Opšta pravila i pravila za zgrade	25,872.00 €
15	EN 1994-1-2	Eurokod 4: Projektovanje spregnutih konstrukcija od čelika i betona – Dio 1-2: Opšta pravila - Projektovanje konstrukcija na dejstvo požara	22,288.00 €
UKUPNO			348,432.00 €

Institut je dužan da:

- obaveze koje su predmet ovog Ugovora izvodi u skladu sa važećim zakonskim propisima, normativima i standardima za ovu vrstu posla;

- prevede i obezbijedi lekturu eurokodova iz stava 1 tačka 2 ovog člana;
- definiše nacionalno određene parametre za Crnu Goru i izradi Nacionalni aneks za eurokodove iz stava 1 tačka 2 ovog člana, i
- donese eurokodove iz stava 1 tačka 2 ovog člana, kao i nacionalne anekse na crnogorskom jeziku.

Institut se obavezuje da obaveze iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši najkasnije do 15.12.2018. godine.

Član 3

Za izvođenje obaveza iz ovog Ugovora, Zakonom o budžetu Crne Gore („Sl. list CG“, br. 90/17) opredijeljena su sredstva u iznosu od 658.432, 00 eura (šestopedesetosamhiljadačetiristotridesetdva eura), od čega za obaveze:

- iz člana 2 stav 1 tačka 1 ovog Ugovora iznos od 310.000,00 eura (tristadesethiljada eura) sa PDV-om;
- iz člana 2 stav 1 tačka 2 ovog Ugovora iznos od 348.432,00 eura (tristačetridesetosamhiljadačetiristotridesetdva eura) sa PDV-om.

Finansijska sredstva iz stava 1 alineja 1 ovog člana Institutu će se transferisati preko Ministarstva ekonomije, u jednakim mjesečnim ratama.

Finansijska sredstva iz stava 1 alineja 2 ovog člana Institutu će se transferisati preko Ministarstva ekonomije, po dostavljenom dokazu o ispunjenju obaveze iz člana 2 stav 1 tačka 2 ovog Ugovora.

Član 4

Nadzor nad realizacijom obaveza iz ovog Ugovora vrši Ministarstvo ekonomije.

Institut je dužan da Ministarstvu ekonomije dostavlja kvartalne izvještaje o ispunjenju obaveza iz ovog Ugovora.

Član 5

Ovaj Ugovor sačinjen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka, od kojih po dva zadržavaju ugovorne strane.

VLADA CRNE GORE

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU

CRNE GORE

Dragica Sekulić

Perica Turković
